

føre de samme Tilstande, knæsatte den samme Udvikling, der har været saa skæbnesvanger for Bonde- og Proprietærstanden. Dette kan jeg for mit Vedkommende langt fra gaa med til. Skulde jeg i det hele taget stemme for noget paa dette Punkt, maatte det være at forkorte Amortisationstiden. Denne tvungne Amortisation kommer til samtidig med, at man forsyner Manden med Driftsmidler og Penge til at erhverve Ejendommen for, at virke som en Tvangssparekasse for ham. Det er Amortisationens store Betydning; det tager man nu fuldstændig væk. 60 Aar er jo en Tid, der strækker sig over 2—3 Menneskers Levetid; med andre Ord, man laver hele Ejendomsretten om til et fiktivt, juridisk Begreb, ikke til en levende økonomisk Realitet. Dette lille Lovforslag, der ser saa uskyldigt ud, og hvor blot en Bestemmelse i § 2 drejer sig om at forandre Tallet 45 til 60, skjuler i Virkeligheden et af de mest skæbnesvangre, revolutionære Principper, der ganske vist er i Overensstemmelse med den Linie, hvori der hidtil har været arbejdet i det 20de Aarhundrede og i Slutningen af det 19de Aarhundrede, men det er et Princip, som er et Brud med selve Kreditforeningstanken, saaledes som den blev udtænkt og ført ud i Livet af de store Reformatorer i Midten af det 19de Aarhundrede. At man fra vor Side skulde have noget imod, at dette Lovforslag gik i Udvalg, kan der naturligvis ikke være Tale om. Det vilde være en Uhøflighed og en ganske meningsløs Uhøflighed overfor Regeringen blot at ville foreslaa noget saadant. Lad Sagen blot blive prøvet og belyst, lad os blot komme til Klarhed over, hvorledes i hvert Fald de principielle Synspunkter er paa dette store vigtige Omraade, men hvis Sagen kommer i nogenlunde uforandret Skikkelse til tredje Behandling, forbeholder jeg mig for mit Vedkommende at stemme imod den.

B. Nielsen: (Ringkøbing Amts 5te Valgkreds): Inden jeg gaar over til at omtale Enkelthederne i Lovforslaget, vil jeg gøre nogle almindelige Bemærkninger med Hensyn til Oprettelsen af de Kreditforeninger, der her er Tale om, og med Hensyn til Grundejerkreditforeningen i Herning, som jeg har været Medleder af siden dens Oprettelse, og som er en af dem, der af flere af de ærede Talere er blevet nævnt som en Konkurrenceforening til de bestaaende Husmandskreditforeninger. Jeg skal da gøre opmærksom paa, at da Husmandskreditforeningerne i 1880 blev oprettede, var

Vurderingstaksationsgrænsen sat til 4,000 Kr. Den gik i 1882 op til 6,000, steg i 1904 til 8,000, i 1908 til 10,000 og foreslaas nu sat op til 12,000 Kr. Ved Loven af 1902 blev der gjort den Tilføjelse, at Halvdelen af det Beløb, Taksationsgrænsen androg, kunde faas i yderligere Laan, naar det var den samme Ejendom, der ved Forbedring var gaaet op i Værdi. Jeg vil bede ærede Medlemmer lægge Mærke til Tiden for Oprettelsen af Grundejerkreditforeningen, fordi deri ligger en Begrundelse af, at man ikke med fuld Føje kan sige, at det er en ondartet Kritik, naar man ikke i et og alt kan følge det foreliggende Lovforslag. Grundejerkreditforeningen blev, som de Herrer ved, oprettet, fordi det paa det Tidspunkt var saaledes i Jylland, at naar Ejerne af de Grundejendomme, som nærmest laa i det, man kalder Stationsbyer, kom til Købstadkreditforeningen, blev der svaret dem: Vi kan ikke give Laan, naar eders Ejendomme ikke ligger i en Købstad, og naar man kom til en Landkreditforening, blev der sagt: Vi kan ikke give eder Laan, fordi eders Ejendomme ikke er Landejendomme. Der var saaledes en hel Række Landejendomme fra de mindste, der i det hele taget kunde være Tale om at yde offentlige Laan til, og op til ret store værdifulde Ejendomme, som var saaledes stillede, at de ikke kunde faa Laan. Det var naturligvis mest kendeligt i saadanne Byer som Esbjerg, der den Gang hørte til Landsbyerne, Herning, Odder, Strømmen, Struer o. fl., men der var en hel Række af den Art Landsbyer, og man slog sig saa indenfor disse Byer sammen for at se at finde en Maade, hvorpaa man i den Henseende kunde blive ligestillet med andre Grundejere her i Landet. Man tænkte sig fra Begyndelsen nærmest den Ordning, at det, man nu kalder Stationsbyerne, faldt ind under Købstadkreditforeningerne og fik Laan der ligesom Købstæderne. Men Købstæderne saa den Gang meget mistænksomt paa Stationsbyerne og havde ingen Lyst til at imødekomme dem. Jeg skal ikke gaa vidtløftigt ind paa Enkelthederne i disse Forhandlinger, men kun gøre opmærksom paa, at da der her i Folketinget var fremkommet Forslag om at oprette en særlig Kreditforening, blev det ikke vedtaget i den første Samling, men i den efterfølgende Sommer tilbød Købstadkreditforeningerne at tage mod 5 af disse Byer, nemlig Esbjerg, Herning, Odder, Struer og Strømmen, men derimod ikke de andre, og da var det, at den daværende Indenrigsminister, Ingerslev, stillede sig paa de søgendes Side, idet han sagde: Nej, et